

PRAKTIČNA RADIONICA: PRIPREMA BUDŽETA ZA PROJEKTE EVROPSKE UNIJE

Banja Luka, 9. i 10. marta/ožujka 2011.

CILJ RADIONICE:

Sa približavanjem Evropskoj uniji (EU) organizacijama iz Bosne i Hercegovine i zemalja u regiji svakog dana otvara se sve više mogućnosti i izvora za dobivanje finansijskih sredstava od strane Evropske unije. Ovo je sami početak i sa svakim korakom prema EU nove mogućnosti će tek biti otvorene u budućnosti. Kako bi organizacije na efikasan način povukle sredstva za razvoj, predstavnici organizacija moraju znati što sve Evropska unija očekuje od Vas u vezi sa pripremom projekata, koje troškove finansira i što sve trebate uraditi da biste dobili sredstva od EU.

Jedan od najvažnijih elemenata pripreme dobrog projekta je priprema projektnog budžeta ili finansijska konstrukcija projekta. Na radionici ćete kroz praktičan rad naučiti kako se priprema kvalitetan projektni budžet. Na samom početku ćemo teoretski predstaviti suštinu troškova na ovakvim projektima, a nakon toga veći dio radionice raditi na konkretnim primjerima projekata.

Priprema budžeta je samo prvi – nužan, ali nedovoljan korak do dobivanja sredstava EU. Nakon usklađivanja budžeta treba znati i kako pravilno dokazivati troškove, kako bi Vam EU te troškove priznala i vratila obećani dio novca. Kako bismo zaokružili suštinski dio, predstaviti ćemo načine na koje novac možete uspješno dobiti od strane ugovarača.

CILJNA PUBLIKA:

- Ø Lokalna samouprava i regionalne vlasti;
- Ø Javne ustanove, državne, entitetske, kantonalne i opštinske uprave;
- Ø Lokalne i regionalne razvojne agencije;
- Ø Visokoškolske ustanove, instituti, istraživačke organizacije;
- Ø Mala, srednja i velika preduzeća i preduzetnici;
- Ø Udruženja privrednika, udruženja građana i slične organizacije;
- Ø Nevladine organizacije, asocijacije, fondacije;
- Ø Individue zainteresirane za znanja i mogućnosti koje pružaju nepovratna sredstva EU.

Radionica je namijenjena pojedincima koje zanima da:

- Ø Nauče kako se priprema kvalitetan budžet na projektima EU;
- Ø Nauče mnoštvo novih informacija, te steknu napredne vještine u izradi budžeta projekta.

DNEVNI RED:

Prvi dan, srijeda 9. marta/ožujka:

- 1. Što EU očekuje od Vas: Uslovi za dobivanje nepovratnih sredstava EU**
  - Ø Generalne informacije o nepovratnim sredstvima (kratak uvod) i koji put moramo prijeći da bismo dobili sufinansiranje od strane EU.
- 2. Priprema budžeta za projekte EU**
  - Ø Što su troškovi projekta;
  - Ø Podjela troškova na projektu;
  - Ø Kako se računaju direktni troškovi na projektu;
  - Ø Kako se računaju indirektni troškovi na projektu;
  - Ø Troškovni modeli;
  - Ø Metodologija pripreme financijske konstrukcije;
  - Ø Natječajna dokumentacija – financijski dio;
  - Ø Priprema financijske konstrukcije – primjeri;
  - Ø Usklađivanje budžeta među partnerima.

Drugi dan, četvrtak 10. marta/ožujka:

- 3. Faza pregovora: dogovor sa ugovaračem oko konačne verzije budžeta**
- 4. Efikasno vođenje troškovne dokumentacije nakon početka projekta**
  - Ø Preporučena metodologija;
  - Ø Priprema financijskih izvještaja;
  - Ø Kako bez stresa proći kroz reviziju.
- 5. Pitanja i odgovori**

RASPORED PREDAVANJA:

Dan 1.

09.00 – 10.30	Predavanje
10.30 – 11.00	Pauza
11.00 – 12.30	Predavanje
12.30 – 13.30	Pauza – Ručak
13.30 – 15.00	Predavanje

Dan 2.

09.00 – 10.30	Predavanje
10.30 – 11.00	Pauza
11.00 – 12.30	Predavanje

PREDAVAČI:

Ivica Ilić, M.A, savjetnik za nepovratna sredstva u RR & CO. Knowledge Centre Ltd, završio je magisterij na temu komparativnog lokalnog razvoja na Univerzitetu u Trentu. Diplomirao je međunarodni marketing na Fakultetu za menadžment, Megatrend Univerziteta primenjenih nauka u Beogradu. Stekao je praksu radeći na pripremi i realizaciji projekta za lokalnu nevladinu organizaciju, kao i kroz aktivno učešće u izradi strateških dokumenata na lokalnom / regionalnom nivou na jugu Srbije. Do sada je radio na pripremi brojnih evropskih projekata, većinom u okviru instrumenta za predpristupnu pomoć EU (IPA) i bio predavač na seminarima i radionicama u oblasti pripreme i vođenja EU projekata u zemljama u regiji. Stekao bogata iskustva o specifičnostima zemalja koje nas okružuju i potencijalne mogućnosti razvoja pomoću nepovratnih sredstava EU.

Mr. Damjan Struna, savjetnik za nepovratna sredstva u RR & CO. Knowledge Centre Ltd., godine 2006. završio je magistarski studij na Ekonomskom fakultetu u Ljubljani na području Međunarodne ekonomije. U finansijskoj perspektivi 2000. – 2006. učestvovao je kod pripreme različitih projekata, uključujući projekt EUREKA SUCCESS (Uniting Europe through cost management: Development of universally applicable state-of-the-art data model for successful trans-European cost management), a u administrativno-finansijskom kapacitetu trenutno radi na više projekata Šestog Okvirnog programa. Ima višegodišnja iskustva na području pripreme i pisanja projekata, pripreme članaka i predavanja na seminarima i radionicama u oblasti dobivanja i korištenja nepovratnih sredstava EU, te administrativno-finansijskog vođenja projekata, financiranih od strane nepovratnih sredstava Evropske unije.

RR & CO. KNOWLEDGE CENTRE LTD.:

RR & CO. Knowledge Centre Ltd. je savjetničko preduzeće i razvojni lider na području dobivanja i korištenja nepovratnih sredstava Evropske unije. Djeluje od 1991. godine i zbog bogatih iskustava na području finansija, projektnog menadžmenta, upravljanja inovacijama i ljudskim resursima, općeg učenja, preduzetništva, poslovne informatike, industrijske automatizacije, prava privrednih društava i organizacija rada, najbolji smo sugovornik i partner poduzećima koja se brzo razvijaju.

RR & CO. Knowledge Centre Ltd. ima 20 redovno zaposlenih stručnjaka, od toga 6 magistara nauka među kojima su: savjetnici za projekte nepovratnih sredstava, stručnjaci sa magistarskim titulama iz područja informatike, analize Evropske socijalne politike i ekonomije, kao i po jedan stručnjak sa licencom IPMA (Međunarodna asocijacija za projektno vođenje) i sa licencom CISA (Revizor za informacione sisteme).

RR & CO. razvila je jedinstveni programski alat EFAMT©, koji pomaže administrativno-financijsko vođenje međunarodnih projekata koji se financiraju nepovratnim sredstvima EU. RR & CO. član je stručnih udruženja European Research Managers Association (EARMA), International Project Management Association (IPMA), Information Systems Audit and Control Association – ISACA, Slovenskog združenja za projektni management i nosilac međunarodnog certifikata LSH-ACC-Mentor Multiplier. Više o poduzeću na www.rr-co.eu.

RR & CO. Ltd. vlasnik je franšize EU PARTNERS koju je razvila u suradnji sa Apriori komunikacijama, a koja pokriva usluge na području savjetovanja o nepovratnim sredstvima Europske unije. Više o franšizama na www.eu-partners.eu.

AGENCIJA APRIORI ORGANIZACIJE BIH:

Agencija Apriori organizacije na području Bosne i Hercegovine od 2007. godine učestvuje u obrazovanju i razvoju djelatnika u brojnim bosanskohercegovačkim firmama i institucijama kroz intenzivne edukativno – informativne seminare i radionice na temu „Pretpristupni fondovi Evropske Unije za Bosnu i Hercegovinu”. Edukacije su prilagođene svim nivoima polaznika, od početnog do naprednog. Poseban projekt je „Škola praktične pripreme projekata za nepovratna sredstva EU” u kojoj se kroz 4 mjeseca i preko 90 sati predavanja i praktičnoga rada savladaju svi koraci pripreme projektne aplikacije. Partner na projektu je firma „RR&Co Ltd.” nosioc franšize EU PARTNERS i vodeća firma u regiji na području dobivanja i korištenja nepovratnih sredstava Evropske Unije.

Početak 2009. godine prepoznali smo potrebu tržišta i okupili tim vodećih domaćih i predavača iz okolnih zemalja, te započeli sa edukacijom iz sljedećih oblasti: „Soft skills”; Osobni i profesionalni razvoj; Odnosi s drugima; Rukovođenje; Upravljanje ljudskim resursima; Vođenje projekata; te druge edukacije ovisno od potrebe naših klijenata. Naši predavači su priznati praktičari i ugledni stručnjaci s područja psihologije menadžmenta, komunikologije, marketinga, prodaje i dr.

Naše edukacije odlikuju se orijentacijom na specifične potrebe pojedinca i organizacije, te fleksibilnim pristupom u izvedbi i oblikovanju seminara i radionica. Naši edukatori imaju višegodišnje iskustvo u izvedbi i pripremi edukacija, te vrhunska stručna i praktična znanja. U radu sa polaznicima koriste model aktivnoga učenja kroz prikaze i analize studije slučajeva, ankete, formulare i dr. Vještine, znanja i iskustva koja Vam prenose koriste u svojim svakodnevnim aktivnostima.

Na tržištu Bosne i Hercegovine prisutni smo od 2002. godine preko partnerske agencije Apriori komunikacije koja je istaknuta agencija u regiji na području poslovnog savjetovanja, komunikacija i odnosa s javnostima. www.apriori.ba www.apriori.hr www.apriori.mk